

СМЕТНА ПАЛАТА

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧАСТНИЦИТЕ В ИЗБОРИТЕ ЗА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА 4 АПРИЛ 2021 Г.

**за осигуряване на публичност
и прозрачност на предизборната кампания**

Сметната палата
подготви тази брошура, за да помогне на участниците
в изборите на 4 април 2021 г. – политически партии,
коалиции от партии и инициативни комитети, да
спазят изискванията по Изборния кодекс за
публичност и прозрачност при финансирането на
предизборната кампания.

Брошурата се издава с подкрепата на
Фондация „Български институт за правни инициативи“
по международния проект
„Ефективна борба с корупцията“.

**Сметната палата поддържа
Единен регистър по Изборния кодекс (ЕРИК)**

съгласно чл. 171 от Изборния кодекс (ИК), чрез който всеки гражданин има свободен достъп до информацията за партиите, коалициите от партии и инициативните комитети, участващи в съответния вид избори. По този начин Сметната палата осигурява необходимата публичност и прозрачност на финансирането на предизборната кампания.

Подаването на информация за ЕРИК е задължително.

ЕРИК е достъпен на адрес:

<http://erik.bulnao.government.bg>

и от интернет страницата на Сметната палата –
www.bulnao.government.bg

ОБРАЗЦИ НА ДОКУМЕНТИ

Сметната палата публикува указания и образци на писма, заявления, декларации, отчети, които участниците в изборите трябва да подават.

Можете да ги намерите на интернет страницата на институцията на адрес:

www.bulnao.government.bg

в раздел „Контрол - избори“ и в ЕРИК в раздел „Подаване на документи към Регистъра“.

Централната избирателна комисия в 5-дневен срок от регистрацията на партиите и коалициите за участие в изборите предоставя на Сметната палата данните за банковата им сметка, предназначена за обслужването на предизборната им кампания, и имената и длъжностите на лицата, които отговарят за приходите, разходите и счетоводната отчетност, свързани с предизборната кампания.

Районните избирателни комисии в срок до 5 дни от регистрацията на инициативните комитети за участие в изборите за народни представители предоставят на Сметната палата данните за банковата им сметка, предназначена за обслужването на предизборната им кампания, и имената и длъжностите на лицата, които отговарят за приходите, разходите и счетоводната отчетност, свързани с предизборната кампания.

При промяна на лицата, които отговарят за приходите, разходите и счетоводната отчетност, партията, коалицията или инициативният комитет представя пред Сметната палата имената и длъжностите на новите лица в тридневен срок от извършване на промяната.

Партия, регистрирала кандидати, може да финансира предизборната си кампания със:

1. Собствени средства на партията;
2. Средства на кандидатите;
3. Дарения от физически лица, юридически лица и еднолични търговци.

Коалиция, регистрирала кандидати, може да финансира предизборната си кампания със:

1. Собствени средства на партиите, които участват в нея;
2. Средства на кандидатите;
3. Дарения от физически лица, юридически лица и еднолични търговци, направени на една от партиите в коалицията, определена по чл. 164, ал. 2 от ИК.

Инициативен комитет, регистрирал кандидат, може да финансира предизборната си кампания със:

1. Средства на членовете на инициативния комитет;
2. Средства на кандидатите;
3. Дарения от физически лица, юридически лица и еднолични търговци, направени на лицето, определено по чл. 164, ал. 1 от ИК.

Общият размер на финансирането на предизборната кампания на партиите, коалициите и инициативните комитети за избори за народни представители за Народно събрание не може да надхвърля:

- 3 000 000 лв. за партия и за коалиция;
- 200 000 лв. за инициативен комитет.

Финансирането на приходите и разходите, свързани с предизборната кампания, на стойност над 1000 лв., задължително се извършва по банков път.

ЗАБРАНИ

Партия, коалиция или инициативен комитет във връзка с предизборната кампания не може да получава:

1. Анонимни дарения под каквато и да е форма;
2. Средства от юридически лица и от еднолични търговци, които имат просрочени публични задължения и/или са регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим;
3. Средства от чуждестранни физически лица, с изключение на лицата – граждани на друга държава – членка на Европейския съюз, които имат избирателни права по ИК;
4. Средства от религиозни институции;
5. Средства от чужди правителства или от чуждестранни държавни предприятия, чуждестранни търговски дружества или чуждестранни организации с идеална цел.

Субектите по т. 2 – 5 не могат да предоставят във връзка с предизборната кампания движими и недвижими вещи за безвъзмездно ползване, както и безвъзмездни услуги под каквато и да е форма.

Във връзка с предизборната кампания се забранява безплатното използване на публичен административен ресурс.

КАКВО ТРЯБВА ДА СЕ НАПРАВИ СЛЕД РЕГИСТРАЦИЯТА ЗА ИЗБОРИТЕ

След като се регистрират, участниците в изборите трябва да изпратят в Сметната палата с писмо по образец следната информация и документи:

Партиите:

1. Удостоверения за регистрация на политическата партия за участие в изборите;
2. Документи за упълномощаване или делегиране на права и задължения на лица, различни от лицето, представляващо политическата партия;
3. Информация за телефон, мобилен телефон, адрес и e-mail на лицето/лицата за контакти със Сметната палата;
4. Информация за промяна на лицето/лицата, които отговарят за приходите, разходите и счетоводната отчетност, свързани с предизборната кампания, представена в тридневен срок от извършване на промяната.

Коалициите:

1. Удостоверения за регистрация на коалицията за участие в изборите;
2. Коалиционно споразумение за образуване на коалицията;
3. Информация (трите имена, ЕГН и адрес) за лицата, които представляват коалицията;
4. Информация за партията от състава на коалицията, която отговаря за приходите, разходите и счетоводната отчетност на коалицията във връзка с предизборната кампания;
5. Документи за упълномощаване или делегиране на права и задължения на лица, различни от лицата, представляващи коалицията и/или съставляващите я партии;
6. Информация за телефон, мобилен телефон, адрес и e-mail на лицето/лицата за контакти със Сметната палата;
7. Информация за промяна на лицето/лицата, които отговарят за приходите, разходите и счетоводната отчетност, свързани с предизборната кампания, представена в тридневен срок от извършване на промяната.

Инициативните комитети:

1. Решение за създаване на инициативния комитет и решение за определяне на лицето, което да го представлява;
2. Удостоверение за регистрация на инициативния комитет за участие в изборите;
3. Документи за упълномощаване или делегиране на права и задължения на лица, различни от лицето, представляващо инициативния комитет;
4. Информация за телефон, мобилен телефон, адрес и e-mail на лицето/лицата за контакти със Сметната палата;
5. Информация за промяна на лицето/лицата, които отговарят за приходите, разходите и счетоводната отчетност, свързани с предизборната кампания, представена в тридневен срок от извършване на промяната.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ В НАЧАЛОТО НА ПРЕДИЗБОРНАТА КАМПАНИЯ

До 10 март 2021 г. (до 5 дни от откриване на кампанията) партиите, коалициите и инициативните комитети трябва да изпратят в Сметната палата информацията по чл. 171, ал. 2 от ИК на хартиен и електронен носител за включване в ЕРИК. Информацията е както следва:

1. Трите имена, ЕГН и адрес на дарителите, видът, целта, размерът или стойността на направения дарения; физическо или юридическо лице или едноличен търговец надхвърли една минимална работна заплата (чл. 169, ал. 1 от ИК);
2. Наименование на юридическите лица и едноличните търговци, ЕИК, видът, целта, размерът или стойността на направените дарения; 5. Декларациите за произхода на средствата, предоставени от кандидат или член на инициативен комитет, когато размерът на средствата надхвърли една минимална работна заплата (чл. 169, ал. 2 от ИК);
3. Трите имена и ЕГН на кандидатите и на членовете на инициативните комитети, които са предоставили средства, и размерът на средствата; 6. Наименованията на социологическите и рекламните агенции, както и на агенциите за осъществяване на връзки с обществеността, с които участникът работи.
4. Декларациите за произхода на дарените средства, когато общият размер на дарението от едно

ПОДАВАНЕ НА ДЕКЛАРАЦИИ

Когато общият размер на дарението от едно физическо или юридическо лице или едноличен търговец надхвърли една минимална работна заплата (650 лв. за 2021 г.), дарителят представя декларация по образец за произхода на дарените средства.

Когато общият размер на средствата, предоставени от кандидат или член на инициативен комитет, надхвърли една минимална работна заплата (650 лв. за 2021 г.), той представя декларация по образец за произхода на средствата.

<https://www.bulnao.government.bg/bg/articles/obrazci-na-deklaracii-po-chl-169-al-1-i-2-ot-izborniq-kodeks-1324>

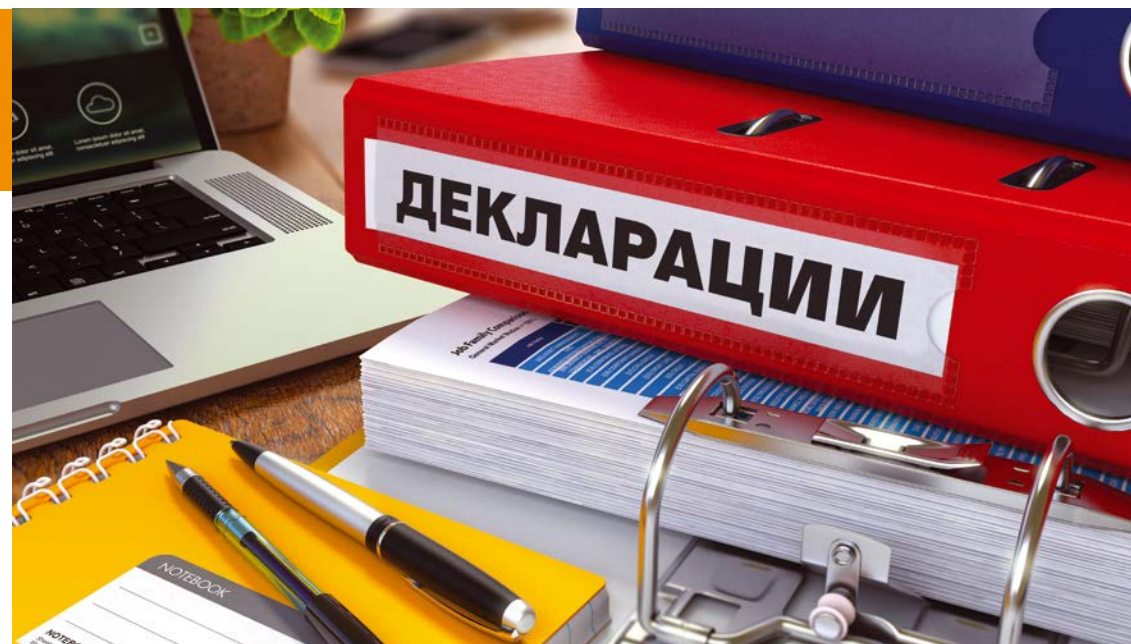
Декларациите се публикуват в ЕРИК при спазване на изискванията на ЗЗЛД и са публично достъпни.

Декларация за произход на средствата се подава:

- пред политическата партия;
- за коалиция – пред партията, определена да отговаря за приходите, разходите и счетоводната отчетност на коалицията, свързани с предизборната ѝ кампания;
- за инициативен комитет – пред лицето, определено да отговаря за приходите, разходите и счетоводната отчетност, свързани с предизборната кампания.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ВРЕМЕ НА ПРЕДИЗБОРНАТА КАМПАНИЯ

По време на предизборната кампания партиите, коалициите и инициативните комитети трябва да изпращат в 7-дневен срок новопостъпилата информация по чл. 171, ал. 2 от ИК за включване в ЕРИК. Информацията следва да се предоставя на хартиен и електронен носител в Сметната палата.

КАК СЕ ПОДАВАТ ДАННИТЕ ЗА ЕРИК

С цел своевременно и надеждно изпращане на информацията за ЕРИК, Сметната палата осигурява възможност участниците в изборите да я подават по един от следните три начина:

1. Чрез попълване на данните директно в ЕРИК и подписване с електронен подпис;

2. Чрез попълване на данните директно в ЕРИК, като регистрацията е с използване на потребителско име и парола. При този вариант трябва да се отпечатат на хартиен носител генерираните от електронната система данни и уникален код („разписка“), след което информацията се подписва от представляващия съответния участник в изборите и се изпраща на Сметната палата (по пощата/по куриер);

3. Чрез изпращане на хартиен и електронен носител по пощата или с куриерска служба.

За представяне на информацията на Сметната палата участниците попълват PDF формуляри за съответния вид избори, които не се сканират, а се изпращат във вида, в който са попълнени. Файловете с формулярите и указанията за тяхното попълване са публикувани в ЕРИК.
Раздел „Контрол-избори“.

КАК СЕ ПОДАВАТ ДАННИТЕ ЗА ЕРИК

Сканирани допълнителни документи, различни от утвърдените формуляри, се представят във файлове в някои от изброените формати: JPG, JPEG, PNG, TIF, TIFF, GIF, PDF и с големина до 6MB (шест мегабайта)!

Данните се подават в Сметната палата с придружително писмо (по образец) с приложени: информацията на хартиен носител и на електронен носител, както и заверени копия „вярно с оригинала“ на декларациите по чл. 169 от ИК – също на хартиен и електронен носител на адрес: гр. София 1000, ул. Екзарх Йосиф № 37 - „Информация за ЕРИК“.

Подробни указания за начините за подаване на данните може да намерите в ЕРИК или в интернет страницата на Сметната палата на: www.bulnao.government.bg, Раздел „Контрол-избори“.

До датата на изборите Сметната палата може да изиска от участниците да отстранят установени неточности и непълноти в подадената информация за въвеждане в ЕРИК.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ СЛЕД ПРИКЛЮЧВАНЕТО НА КАМПАНИЯТА

Срокът за представянето пред Сметната палата на отчетите за приходите, разходите и поетите задължения за плащане във връзка с предизборната кампания, е 20 май 2021 г. (30 работни дни след изборния ден).

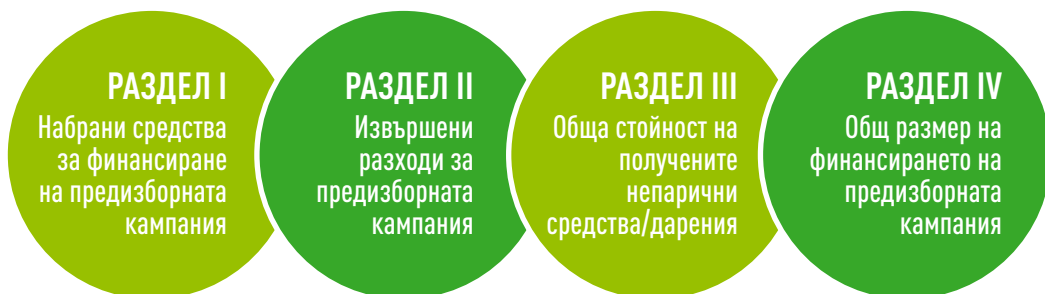
Отчетът трябва да се изпрати от представляващия партията, коалицията или инициативния комитет на хартиен и електронен носител, придружен с извлечение от банковата сметка.

Към отчета се прилагат декларациите за произход на дарените средства, когато са в размер над една минимална работна заплата, както и декларациите за произход на средствата, предоставени от кандидат или член на инициативен комитет, когато средствата надхвърлят една минимална работна заплата.

Отчетът се изготвя и представя по образец, утвърден от Сметната палата.

Утвърдените образци на отчети също са публикувани в ЕРИК в меню „Подаване на документи към Регистъра“. На интернет страницата на Сметната палата можете да видите указания за съдържанието на отчетите – раздел „Контрол - избори“.

Утвърдените образци на отчети за видовете регистрирани участници се състоят от четири раздела:

Отчет, който не отговаря на изискванията относно формата, съдържанието и начина на представяне, се смята за неподаден. Отчетните форми се публикуват в ЕРИК при спазване на изискванията на ЗЗЛД и са публично достъпни.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ СЛЕД ПРИКЛЮЧВАНЕТО НА КАМПАНИЯТА

ЗА ДА СЕ ИЗБЕГНАТ НЕТОЧНОСТИ И НЕПЪЛНОТИ:

- от коалиция от партии се изготвя един отчет, който обобщава информацията за проведената предизборна кампания на коалицията. Не се съставят и не се представят в Сметната палата отчети от отделните политически партии, които съставляват коалиция от партии;

- първичните счетоводни документи за набраните приходи и извършени разходи за предизборната кампания на коалиция се издават на името на определената партия по чл. 164, ал. 2 от ИК, която отговаря за приходите, разходите и счетоводната отчетност на коалицията;

- когато предизборната кампания на регистриран участник се финансира с непарични средства от кандидат/член на инициативен комитет или на участника са дарени непарични средства, тези средства се представят като непарични в Раздели I и III на отчета. Правилото се прилага и когато се предоставят непарични средства от политическа партия от състава на коалиция за финансиране на кампанията на коалицията. Недопустимо е непаричните средства да се отчитат на един ред с паричните средства/дарения, както и да не се отчитат по Раздел III на отчета;

- остойностяването на получени непарични дарения и/или непарични средства от кандидатите и членовете на инициативни комитети, както и предоставени от партии непарични средства на коалиция от партии, се извършва по реда на чл. 23, ал. 5 от Закона за политическите партии;

- разходи, които са останали неразплатени към датата на съставяне на отчета, се включват в размера на извършените разходи по съответната точка и пункт, след което сумата на неразплатените разходи се представя отделно на реда „в т.ч. поети задължения за получени стоки и/или услуги за предизборната кампания, неразплатени към датата на съставяне на отчета“;

- извършените разходи трябва правилно да се класифицират по икономически елементи с оглед точното им представяне в съответния пункт и точка от раздела;

- за осигуряване на достоверно и точно представяне на информацията в отчета е необходимо отчетените декларирані приходи и извършени разходи да бъдат документално обосновани с първични счетоводни документи.

Сметната палата ще публикува на интернет страницата си отчетите на партиите, коалициите и инициативните комитети в 15-дневен срок от изтичането на срока за представянето им. Дотогава институцията може да изиска от участниците да отстранят установени пропуски.

ОДИТ

Сметната палата ще извърши одит за съответствие на декларираните приходи и извършените разходи във връзка с предизборната кампания, когато са над 1000 лв. (чл. 172, ал. 6 от ИК)

Когато размерът на дарените или предоставени средства от едно лице е над 1000 лв., Сметната палата ще провери съответствието между размера на дарените или предоставени за съответната предизборна кампания средства и размера на доходите на лицето. За проверката председателят на Сметната палата изисква информация от Националната агенция за приходите и други компетентни органи и институции. (чл. 170, ал. 2 от ИК).

ГЛОБИ

При нарушение на общия размер на финансирането, на забраните, свързани с финансирането, и на изискването финансирането на приходите и разходите над 1000 лв. да се извършва по банков път, на лицето или лицата по чл. 164 от ИК се налага глоба от 3000 до 15 000 лв.

При нарушение на задължение за деклариране на произхода на дарените/предоставени средства, когато техния размер надхвърли една минимална работна заплата, глобата е от 1000 до 3000 лв., а за повторно нарушение - от 3000 до 10 000 лв.

При нарушение на изискванията за подаване на информация в ЕРИК, на лицето, което представлява партията или инициативния комитет, или на лицата, които представляват коалицията, се налага глоба от 3000 до 10 000 лв.

При нарушение на изискването за представяне на отчет за приходите, разходите и поетите задължения за плащане във връзка с предизборната кампания, на лицето, което представлява партията или инициативния комитет, или на лицата, които представляват коалицията, се налага глоба от 2000 до 10 000 лв.

За въпроси за подаване на документи
по Изборния кодекс:

02 81 16 871

02 81 16 866

02 81 16 836

delovodstvo@bulnao.government.bg

www.bulnao.government.bg

<http://erik.bulnao.government.bg>

Сметна палата
гр. София, ул. „Екзарх Йосиф“ № 37

гр. София, ул. „Г. С. Раковски“ № 132а, ет.3

02 980 80 84

www.bili-bg.org

office@bili-bg.org